

GOTLANDS TINGSRÄTT
Gotlands tingsrätt
Rotel 1

DOM
2017-06-13
meddelad i
Visby

Mål nr: B 460-17

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

BJÖRN Olof Pettersson, 19620124-1251
Frihetsberövande: Häktad
Jungmansgatan 13 Lgh 1201
621 51 Visby

Offentlig försvarare:

Advokat Staffan Fredriksson
Actium Advokat AB
Norra Hansegatan 18
621 41 Visby

Åklagare

Vice chefsåklagare Susanne Wihlborg
Åklagarmyndigheten
Lokal åklagare i Visby
Box 1267
621 23 Visby

Målsägande

1. Sekretess M1, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Särskild företrädare:

Advokat Lars Dahlström
Advokatfirman Lars Dahlström AB
Follingboväg 6
621 43 Visby

2. Sekretess M2, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Lars Dahlström
Advokatfirman Lars Dahlström AB
Follingboväg 6
621 43 Visby

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1143 621 22 Visby	Artillerigatan 2 A	0498-28 14 00 E-post: gotlands.tingsratt@dom.se www.gotlandstingsratt.domstol.se	0498-27 97 59	måndag - fredag 08:30-12:00 12:30-16:00

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Misshandel, 3 kap 5 § brottsbalken
2016-06-01 -- 2016-12-15 (2 tillfällen)
2. Våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 2 st brottsbalken
2017-01-01 -- 2017-03-26 (4 tillfällen)
3. Grovt sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 2 st brottsbalken
2016-11-01 -- 2017-04-28
4. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 1 st brottsbalken
2016-11-01 -- 2017-04-28
5. Barnpornografibrott, 16 kap 10 a § 1 st 1 p brottsbalken
2017-03-22 -- 2017-04-02

Påföljd m.m.

Fängelse 4 år

Skadestånd

1. Björn Pettersson ska betala skadestånd till M2 med 12 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juni 2016 till dess betalning sker.
2. Björn Pettersson ska betala skadestånd till M1 med 5 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 december 2016 till dess betalning sker.
3. Björn Pettersson ska betala skadestånd till M1 med 230 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 april 2017 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

I beslag tagen mobiltelefon förklarar förverkad. Beslaget ska bestå (Beslag nr. 2017-5000-BG44679-1).

Häktning m.m.

Björn Pettersson ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lagts fram vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar och som kan röja målsägandena M1 eller M2:s identiteter. Detta innefattar identitetsuppgifter och andra uppgifter som kan leda till att identiteterna går att klarlägga. Detsamma gäller ljud- och bildupptagning från tingsrättens huvudförhandling samt identitetsuppgifter i bilagor till denna dom. Samma bestämmelse ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna om Björn Petterssons personliga förhållanden som finns i läkarintyget (aktbilaga 18) vilket föredragits vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Staffan Fredriksson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 75 085 kr. Av beloppet avser 55 361 kr arbete, 4 708 kr tidspillan och 15 017 kr mervärdesskatt.
 2. Lars Dahlström tillerkänns ersättning av allmänna medel med 76 630 kr. Av beloppet avser 53 684 kr arbete, 7 380 kr tidspillan, 240 kr utlägg och 15 326 kr mervärdesskatt.
 3. Lars Dahlström tillerkänns ersättning av allmänna medel med 9 226 kr. Av beloppet avser 7 381 kr arbete och 1 845 kr mervärdesskatt.
 4. Kostnaden för försvaret, den särskilda företrädaren och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Björn Pettersson ska dömas enligt följande.

Åtalspunkten 1 – Våldtäkt mot barn (6 kap 4 § 2 st brottsbalken)

Björn Pettersson har vid fyra tillfällen under perioden 2017-01-01 tom 2017-04-28 i Visby genomfört sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga med samlag med M 1 enligt sekretessbelagd bilaga till domen.

Åtalspunkten 2 – Grovt sexuellt övergrepp mot barn (6 kap 6 § 2 st brottsbalken)

Björn Pettersson har vid ett stort antal tillfällen under perioden den 1 november 2016 tom den 28 april 2017 i Visby genomfört sexuella handlingar med M 1 enligt sekretessbelagd bilaga till domen.

Brottet är att bedöma som grovt med hänsyn till hans relation till M 1, att han utnyttjat sin ställning, att det skett vid ett stort antal tillfällen samt att gärningarna har inneburit ett hänsynslöst utnyttjande av M 1.

Åtalspunkten 3 – Sexuellt ofredande (6 kap 10 § 1 st brottsbalken)

Björn Pettersson har vid upprepade tillfällen under perioden den 1 november 2016 tom den 28 april 2017 inom region Gotland sexuellt ofredat M 1 genom att skicka sexuella bilder och meddelanden till M 1 på målsägandens telefon. Bilderna och meddelandena har genom sitt innehåll ofredat M 1 på ett sätt som varit ägnat att kränka målsägandens sexuella integritet.

Enskilt anspråk: M1, som har biträtt åtalet, har yrkat att tingsrätten förpliktar Björn Pettersson att till henne betala skadestånd på grund av gärningarna i åtalspunkterna 1 – 3 med 230 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 juni 2016. Av beloppet avser 200 000 kr kränkning samt 30 000 kr sveda och värk.

Åtalspunkten 4 – Barnpornografibrott (16 kap 10 a § 1 st 1 p brottsbalken)

Björn Pettersson har mellan den 22 mars 2017 till och med den 26 mars 2017 i Visby genom att framställa i vart fall nio sexuella filmer på M 1, som är under 18 år, skildrat barn i pornografisk bild.

Särskilt yrkande: Det yrkas att i beslag tagen mobiltelefon ska förklaras förverkad.

Åtalspunkten 5 – Misshandel (3 kap 5 § brottsbalken)

Björn Pettersson har i under juni 2016 på Jungmansgatan 13 i Visby tillfogat M2

smärta och kroppsskada bestående i andnöd genom att ta ett grepp runt målsägandens hals.

Enskilt anspråk: M2, som har biträtt åtalet, har yrkat att tingsrätten förpliktar Björn Pettersson att till henne betala skadestånd med 12 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 juni 2016 avseende kränkning.

Åtalspunkten 6 – Misshandel (3 kap 5 § brottsbalken)

Björn Pettersson har vid ett tillfälle mellan den 15 november och 15 december 2016 tillfogat M 1 smärta och kroppsskada genom att ta ett grepp runt målsägandens arm.

Enskilt anspråk: M1, som har biträtt åtalet, har yrkat att tingsrätten förpliktar Björn Pettersson att till henne betala skadestånd med 5 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 15 december 2016 avseende kränkning.

Björn Pettersson har avgett följande inställning.

- Beträffande åtalspunkten 1 har han erkänt de handlingar som kan iakttas på de filmer som lagts fram som bevisning och förnekat påståendena i övrigt. Gärningarna ska dock inte bedömas som våldtäkt mot barn.
- Beträffande åtalspunkten 2 har han erkänt de handlingar som kan iakttas på de filmer som lagts fram som bevisning och förnekat påståendena i övrigt. Gärningarna ska dock varken var för sig eller tillsammans bedömas som grova brott.
- Beträffande åtalspunkterna 3 och 4 har han erkänt gärningarna med den modifikationen att i gärningsbeskrivningen angivet startdatum är för tidigt angivet.
- Han har, vad gäller åtalspunkterna 1 – 4, medgett skadeståndsskyldighet i och för sig men inte vitsordat något belopp som skäligt.
- Beträffande åtalspunkterna 5 och 6 har han förnekat gärningarna och bestritt de båda skadeståndsyrkandena.

Åklagaren har också yrkat att Björn Pettersson ska vara kvar i häkte i avvaktan på att denna dom vinner laga kraft mot honom eftersom det alltså finns recidivfara.

Björn Pettersson har yrkat att han *inte* ska vara häktad i avvaktan på att denna dom vinner laga kraft mot honom.

Utredningen – Åtalspunkterna 1 – 4

Målsägandeförhör har hållits med M1, förhör har hållit med den tilltalade Björn Pettersson samt vittnesförhör med Magnus Sandberg, Mårten Sahlin, Elias Andersson, Elin Hemming och Marie Rydberg.

Syn har hållits på filmer och fotografier. Som skriftlig bevisning har undersökningsprotokoll och utskrift av chattkonversationer lagts fram.

M1 har bl.a. berättat att Björn Pettersson kom in i hennes liv som styvpappa för cirka tre år sedan. Hon lade förra året märke till att Björn på olika sätt var sexuellt intresserad av henne. Det var frågan om olika kommentarer, han visade bilder med sexuellt innehåll och han visade sig själv naken med stånd m.m. Hon fick också klart för sig att han ville ha sex i någon form med henne men han nämnde för henne att de fick vänta till dess att hon blev ”byxmyndig” (15 år). Hon fyllde 15 år i december 2016. Under hösten 2016 – när de båda befann sig hemma i bostaden – sände Björn också filmer ”live” på sig själv när han onanerade och även andra bilder/filmer med sexuellt innehåll. Efter jul 2016 bad han också henne att visa filmer ”live” på sig själv i naket skick och utförandes sexuella handlingar (onanera). Hon har gjort honom till viljes för att han inte skulle bli arg. Björn har sedan dess också fortsatt att vid upprepade tillfällen filma deras sexuella kontakter. Rent allmänt har de sexuella kontakterna mellan henne och Björn ägt rum i hemmet samtidigt som hennes mamma också har befunnit sig hemma.

Vid ett tillfälle i slutet av januari 2017 kom Björn ut ur duschen och visade sitt stånd och bad henne ta på det. Hon gjorde det. Han bad henne visa sina bröst. Hon gjorde det. De blev avbrutna av M1:s mamma. Vid ett annat tillfälle i januari låg de

i soffan och Björn låg bakom henne och ”höll på” med hennes bröst. Hon kände då i ryggen hans stånd. Vid ett tillfälle i februari onanerade hon åt honom och han ”pullade” (rörde fingrarna i hennes slida) henne. Vid ett annat tillfälle i februari upprepades detta, med undantag för att han inte ”pullade” henne. Han bad då henne att sätt sig på hans penis. Det kändes dock obehagligt och för att få ett avbrott i det hela ropade hon på sin mamma. Under denna tid, dvs. efter årsskiftet 2016/17 har de båda två, flera gånger i månaden, berört sig själva sexuellt och utväxlat filmer/bilder av detta. Vid två olika tillfällen i mars och april 2017 har Björn filmat när hon ”suger av” Björn. Vid ett tillfälle i mars/april har Björn också filmat när hon onanerar och när han ”pullar” henne.

Spontant har hon inte kunna erinra sig någon särskild händelse i januari 2017 (se åtalspunkten 1 a). Närmare tillfrågad om detta har hon dock kommit ihåg att hon sög av Björn även vid ett tillfälle tidigt i januari 2017.

Björn Pettersson har, utan reservationer, uppgett att allt vad M1 har berättat är korrekt och med sanningen överensstämmande, vilket är ett betydligt mer omfattande erkännande än vad han inledningsvis angett. Han har särskilt tillfrågats om han verkligen bekräftar *allt* som M1 har berättat och besvarat frågan jakande.

Magnus Sandberg (forensiker hos polisen) har berättat att man gått igenom bl.a. Björns mobiltelefon, vari man hittat tio filmer (en är endast en sekund lång) med sexuella aktiviteter mellan Björn och M1. Filmerna har förevisats rätten.

Mårten Sahlin har berättat att han är lärare för M1. Under hösten 2016 började han (och andra lärare) känna en viss oro för M1. Kring höstlovet var ”det inte alls bra”. M1 berättade då för honom om ett självsvältbeteende och om att det var jobbigt hemma. Men M1 blev inte bättre, samtidigt var hon mycket angelägen om att vara närvarande på plats i skolan. Efter april i år (då hon blev LVU-omhändertagen) har det blivit en total vändning.

Elias Andersson har berättat att han arbetar som elevassistent på M1:s skola. M1 har haft det tufft i skolan hela läsåret (höstterminen 2016 och vårterminen 2017). M1 har berättat att hon blivit slagen hemma. M1 har – efter det att denna historia rullats upp – berättat för honom att det fanns sexuella bilder på henne som om hon inte varit medveten om att de togs. M1 berättade också för henne att hon känner att de i familjehemmet verkligen bryr sig om henne, vilket hon inte har varit van vid tidigare.

Elin Hemming har berättat att hon är kompis med M1 och att M1 för henne har berättat att det är mycket bråk hemma. M1 har också varit ledsen ofta. Hon har också sagt att Björn är översexuell och skickat ”kukbilder” och andra porrbilder till M1. M1 har också för henne berättat att Björn och hon tagit på varandra när de suttit i soffan.

Marie Rydberg har berättat att M1 denna termin, och även den förra, varit sliten, trött, spänd och darrig. Vid beröring och omsorg har hon börjat gråta. En kamrat till M1 har också berättat om sexuella bilder i M1:s telefon. M1 har senare berättat för henne att hon och Björn haft sex och att det finns bilder på det. Hon har, efter det att M1 placerades i familjehem, kunnat iaktta ett klart bättre mående hos M1.

Tingsrättens bedömningar – Åtalspunkterna 1 – 4

M1 har berättat om ifrågavarande händelser på ett sätt som har gett tingsrätten all anledning att fästa stor tilltro till vad hon har berättat. Hennes uppgifter har också i avgörande delar till fullo bekräftats av de filmer som har förevisats. Björn Pettersson har slutligen också, utan reservationer, bekräftat hennes uppgifter. Det är dessutom så att de vittnen som har hörts har lämnat uppgifter som på ett värdefullt sätt har bidragit till att göra bilden komplett – och den bild som blivit komplett är M1:s upplevelser av kontinuerliga sexuella övergrepp av olika slag och det i en

miljö som inget barn ska behöva få del av. Det är med andra ord styrkt att Björn Pettersson är skyldig till de gärningar han har åtalats för. Och dessa gärningar är att bedöma (rubricera) som åklagaren har gjort. Det innebär till att börja med att det rör sig om fyra fall av våldtäkt mot barn. Det rör sig vidare om ett flertal fall av grova sexuella övergrepp mot barn, vilket i vissa fall – som åklagaren har gjort gällande – innefattar utväxlade bilder med sexuellt innehåll när M1 och Björn befunnit sig i fysisk närhet till varandra (i varsitt rum i hemmet). Det rör sig här om flera brott som vart och ett, på de av åklagaren anförda skälen, är att bedöma som grovt brott. Därutöver är det alltså visat att det till M1 från Björn skickats bilder som är att bedöma som sexuellt ofredande. Till det kommer att Björn Pettersson ska dömas för barnpornografibrott som, i enlighet med åklagarens utformning av åtalet, står på egna ben.

Björn Pettersson ska alltså dömas för flera (fyra) fall av våldtäkt mot barn, flera fall av grovt sexuellt övergrepp mot barn, flera fall av sexuellt ofredande samt barnpornografibrott.

M1 har alltså yrkat att tingsrätten förpliktar Björn Pettersson att till henne betala skadestånd på grund av gärningarna i åtalspunkterna 1 – 3 med 230 000 kr. Av beloppet avser 200 000 kr kränkning samt 30 000 kr sveda och värk. Björn Pettersson har medgett skadeståndsskyldighet i och för sig, men inte något belopp.

Genom att Björn Pettersson ska dömas i enlighet med åtalet är den grundläggande förutsättningen för att tillerkänna M1 skadestånd för såväl kränkning som sveda och värk uppfylld. Vad gäller ersättning för kränkning kan det slås fast att de brott M1 har utsatts för har inneburit att hennes integritet allvarligt, till och med mycket allvarligt, har kränkts. Det berättigar henne till en kränkingsersättning om 200 000 kr (dvs. yrkat belopp). Även yrkandet avseende sveda och värk (30 000 kr) är att anse som skäligt (se NJA 2005 s. 919). Björn Pettersson ska med andra ord förpliktas att betala skadestånd till M1 med sammanlagt i denna del 230 000 kr

jämte ränta.

Utredningen – Åtalspunkterna 5 och 6

Målsägandeförhör har hållits med M1 och M2 liksom vittnesförhör med Gunilla Söderström. Förhör har hållits med Björn Pettersson.

M2 har berättat att hennes mamma grälade på henne och M1 om något med ett cykellyse. Björn blev arg och slängde något mot M1. M1 blev ledsen och började gråta. Björn tog sedan ett hårt strygrepp på M2. Hon fick svårt att andas och trodde att hon skulle dö. M1 har i allt väsentligt lämnat samma uppgifter och lagt till att hon vid ett annat tillfälle fick ett blåmärke när Björn tog tag hårt i henne. Björn Pettersson har berättat att han blir irriterad och arg när döttrarna grälar med sin mamma. Han kan ha tagit tag i M1 vid något enstaka tillfälle, men inte mer än så. Något strygrepp har han inte tagit på M2. Han kan vid sådana tillfällen ha kastat saker i golvet och också råkat knuffa till M1. Vittnet Gunilla Söderström har uppgett att hon är lärare för M1. En dag, runt höstlovet 2016, upptäckte hon blåmärken på M1:s armar. M1 visade då foton på ytterligare blåmärken. Hon sade att Björn tagit hårt i henne. M1 berättade också att Björn tagit strygrepp på M2 och att M2 tvingats flytta hemifrån.

Tingsrättens bedömningar – Åtalspunkterna 5 och 6

M1 och M2 har lämnat berättelser som är logiska, nyanserade och som i allt kan bedömas som mycket tillförlitliga. Vittnet Gunilla Söderström har lämnat uppgifter som bekräftar dessa berättelser i vissa delar. Det innebär att åtalet i dessa båda delar är styrkt och ska bifallas. Gärningarna är att bedöma som misshandel av den s.k. normalgraden.

I och med bedömningen i skuldfrågan är den grundläggande förutsättningen för att förplikta Björn Pettersson att betala kränkingsersättning till M1 och M2 uppfylld. Med hänsyn till det och till att brotten i båda fallen måste anses ha inneburit en allvarlig kränkning av M1:s respektive M2:s integritet ska yrkandena avseende kränkingsersättning bifallas. Yrkade belopp – 12 000 kr ((M2) respektive 5 000 kr (M1) – är att anse som skäliga.

Påföljdsfrågan

Björn Pettersson är 55 år gammal. Han förekommer inte i belastningsregistret men enligt egen uppgift är han straffad tidigare. I yttrandet från frivården anges att Björn sedan fyra år tillbaka är anställd vid Samhall och som grund för den anställningen ligger att Björn har begränsade begåvningsresurser, specifika inlärningssvårigheter samt dyslexi. I utredningen beskrivs han som pliktrogen i sitt arbete och det finns inga misstankar om missbruksproblem eller kriminella attityder. Något uppenbart övervakarbehov föreligger enligt frivården inte. Enligt inhämtat utlåtande enligt 7 § lagen (1991:20141) om särskild personutredning i brottmål m.m. anges att det finns skäl att misstänka att det hos Björn finns en ojämn begåvningsprofil med svårigheter avseende bland annat sociala sammanhang och abstrakt tänkande. Men, enligt utlåtandet, bedöms de svårigheter som finns inte falla inom ramen för en allvarliga psykisk störning i rättspsykiatrisk mening och att det inte föreligger något skäl för vidare undersökning.

Björn Pettersson ska alltså nu dömas för flera fall av våldtäkt med barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, flera fall av sexuellt ofredande, barnpornografibrott och två fall av misshandel. För våldtäkt mot barn är föreskrivet ett lägsta straff om fängelse i två år och för grovt sexuellt övergrepp mot barn fängelse i lägst ett år. Här är det frågan om flera brott av båda kategorierna. Till detta kommer att han också ska dömas för ytterligare brott. Det samlade straffvärdet av brottsligheten

måste anses ligga högt över straffminimum för våldtäkt mot barn. Det innebär att det är uteslutet att välja någon annan påföljd än fängelse.

Längden på det fängelsestraff som Björn Pettersson ska ådömas ska, med hänsyn till det samlade straffvärdet av brottsligheten, bestämmas till fyra år.

Häktningsfrågan

I och med att huvudförhandlingen är avslutad och bevisningen framlagd och dokumenterad kan det inte längre anses föreligga någon kollusionsfara av beaktansvärt slag – det har inte heller åklagaren gjort gällande. Även recidivfaran måste anses ha avklingat, men den kan inte sägas ha upphört. Med hänsyn till det och till att det inte är uppenbart att skäl till häktning saknas ska Björn Pettersson vara kvar i häkte i avvaktan på att denna dom i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Övriga frågor

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för brott som Björn Pettersson nu ska dömas för ska han åläggas att betala föreskriven avgift (800 kr) till brottsofferfonden.

Vad försvararen och målsägandebiträde har begärt i ersättning är skäligt. Deras yrkanden ska därför bifallas. Med hänsyn till att Björn Pettersson har dömts till ett långt frihetsberövande ska staten svara för den kostnaden.

ÖVERKLAGANDE, se domsbilaga 1

Överklagande senast den 4 juli 2017 ska ställas till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten.

GOTLANDS TINGSRÄTT
Rotel 1

DOM
2017-06-13

B 460-17

Mikael Mellqvist

I avgörandet har deltagit även nämndemännen Christer Petterson, Eleonore Hemström och Göran Norrby.

Avräkningsunderlag, se bilaga

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19620124-1251	Datum för dom/beslut 2017-06-13
Efternamn Pettersson	Förnamn BJÖRN Olof

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**

2017-04-30	
------------	--

Särskild anteckning

- Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.